

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécssett házhoz küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 15 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Széchenyi tér).

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy négyhasábos petit sor egyszeri megjelenéséért 8 krt többszöri megjelenésnél árleengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyitól tér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:

Ferenciek utca 22. sz. I emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blaubörn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Feszil Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:

Taizs Mihály nyomdájában Majláth-tér 22. szám alatt.

A bankügyi vita és a költségeloirányzat.

Előttünk van az 1867-ik évi gyászos emlékü kiegyezés időtartamának utolsó két hónapja, ezen két hónap rövid napjaiban kellene rendezett állapotokat teremteni ama chaosból, melyet a tíz évi közös ügyes garázdálkodás hozott létre! Valóban teremtő erő kellene hozzá, hogy eme chaosból oly állapot létesüljön, melyet nem kielégítőnek, csak tűrhetőnek nevezhetnénk, ily teremtő erőnek egy szikráját sem tapasztalhatjuk kormányembereinkben.

Kétségbe ejtő állapot vár reánk! Az országházban a kisebbségben lévő baloldali ellenzék külön oszlova, külön rohamoszlopokban támadja meg hazánk lenyűgözésében kovacsolt lánc utolsó és legerősebb szemét, a bankügyi törvényjavaslatot. — A meghasonlás, a kicsinyes magánérdek öröge itt sem engedi meg az együttes támadást, az együttes működést, a vita nagy arányokat vett fel, e héten alig lesz befejezve, de a vita meddő maradand, mert oly többséggel szemben, minővel a kormány rendelkezik, érvek hiába küzdenek, ezen többségnek nincsen együttes célja, minőnek kellene lenni: a hazának és becsületének megmentése; ezen többség egyes tagjai magán érdekek által vezéreltetve az országházi küzdőterem odatett szavazatukat csak eszköznek tekintik kitűzött külön céljuknak elérésére, a haza, ennek becsülete, népének jóléte, de még létele is csak harmadrendű kérdések előttük, azért nem nagyon haboznak oly sokan, azokat lelkiismeretfurdalás nélkül feláldozni. — csak hogy önös céljukat elérhessék.

Mi nekik a magyar elem, a magyar nép elpusztulása! — Gombház, ha leszakad lesz más. — „Hazája feldúlt védőfalából rak palotát heverő helyének.” — Itt kínálkozik a legjobb alkalom, arról van szó, hogy a magyar haza ismét kezébe vegye a szomszéd által majd egy száza-

don át bitortlott, törvényileg elismert, de nem is tagadható pénzügyi jogát, mely nélkülözhetlen eszköz önálló pénzügyi politika megteremtésére.

Mit jelent az önálló magyar bank mást, mint az ország függetlenítését pénzügyi tekintetben Ausztriától és ennek pénznadályaitól. Csak önálló magyar bank láthatja el az ország hitelszükségletét, csak a hitelszükséglet kielégítésével lehetséges a nyers termelés felvirágoztatása és az ipar megteremtése. Oriási lendületet adna ez az ország anyagi emelkedésének.

A bécsi pénznadályoknak ezt minden áron meg kell akadályozni. — Mi hasznát is huzhatnának egy anyagilag rendezett Magyarországból, mely nem szorult a bécsi uszorsókra? Magyarország kiszivattyúztatása megszokott édes műveletének vége volna, nem csak a bankactiák nem hoznának többé oly óriás oszlatékat mint eddig, miből pedig a szabadsalmat osztogató államnak egy krajcárt sem adtak, hanem a rendelkezésükre álló bankból rendes kamatra felvett pénzeket sem kölcsönözhetnék uszoras kamatra Magyarországra. Az egész osztrák bankalap nem éri fel azon uszorát, mit ezen bankalap segítségével csak három év alatt hazánkban kiszivattyúznak e nadályok.

Pedig ők nemesak hivatottságot, de jogot is tartanak arra, hogy hazánk utolsó csepp véréit is kiszivassák, azt elég szentelentül kiabálják is, titkon azonban tanácsosnak tartják más eszközökhöz nyúlni, oly eszközökhöz, melyek sajnos, hogy Báthory nádor és első Ferdinand király választása óta hazánkat nem egyszer vezették a sír széléhez, melyeket az ördög sugalt Magyarországra megromlására, melyek hatályosak nemesak e haza polygott nemzeti-ségből, de a tisztán magyar nemzetiségből kikerült politikai tényezőkre is.

Könnyen esik a lelketlen uszorságnak ép oly lelketlen pénzbehajtóra vagy éppen az ítéletre való befolyá-

sozásra költskezni, hisz megveheti azt tiszszeresen a körmeibe ragadt áldozat vérén. Csak lelketlen emberekre kell találni elegendő számban, erről pedig gondoskodva van, a deák-párti tíz éves corruptio időszak a oly ijesztő számban állította őket elő, hogy akár Muszkaországban kedveskedhetnénk velük Szibéria benépesítésére.

Miután pedig a bécsi kamarillának borsódzik a háta a magyar bankó emlegetésénél, mert elég bajt okozott az néki 1849-ben, a miért is bosszúból elégette, nagyon természetes, hogy ez is török-szakad azon van, hogy meggátolja a magyar bank létrejöttét és hogy helyesli mindazon eszközöket, és támogatja is, melyeket a bécsi pénznadályok önérdékükből mozgásba hoznak, ezen támogatás biztosítja a magyar felsőház hozzájárulását a haza ezen fő állami jogának feladásához.

Nincs emélfogva már reményünk hozzá, hogy a bank törvényjavaslat el ne fogadtassék. — Meg lesz tehát a közös bank, azaz meg lesz az osztrák bank, melyből egy kegyelemmorzsát mi is kapunk uszoras kamatok mellett, és a helyett, hogy a bank nyereségében részesülünk, mi vállalunk el az osztrák bankadósságból 24 milliót, mely tőke majdnem elegendő lenne egy önálló, kész pénzből fizetni képes magyar bank alapjára.

A haza életérdekeinek feladására szánt végzetes két hó alatt a jövő évi költségeloirányzat is tárgyalandó lenne. — A pénzügyminiszter már előterjeszté azt, kimutatván tizenhat millió deficitet, mely előreláthatólag két-háromszorosra növi ki magát a zárszámadás alkalmával.

De a pénzügyi romlás ezen tükre legkevésbé sem fogja visszatartani a kormányt és ennek pártját, mindazt megszavazni, a mit tőle Bécsben kívánnak, a kormány kialakította és ezen alku állani fog legalább magyar részről, ha pedig az osztrák részről még tovább is lealkusznak, no hát ebbe is beegyeznek a mi „élelmeseink”, mert hát az okosabb

enged, és miért ne adnák oda a haza ingét is a jó béke kedvéért, ha maguk részére egy jó meleg bundát biztosítanak!

Itt volna ideje annak, hogy a vám és fogyasztási adóterület önállósítása által az ország bevételeit észrevétlenül és az adózók nagyobb megterhelése nélkül, sőt a nyers termelés és a zsenge ipar világos előnyére fokozni és a deficitet elenyésztenyire lehet, a vámbevételek, melyek most az osztrák kincstárnak fogyasztási adók képében és az osztrák iparnak praemiumkép esnek zsebébe, a magyar kincstárnak jövedelmének, a mint azt a dolog rendje megkívánja, ámdé esztük ágában sincs kormányembereinknek segíteni a hazán, minden igyekezetük, egész törekvésük csak oda terjed, hogy a bécsi kívánalmaknak minél inkább megfeleljenek, történéjk azután a minnek jönni kell — utánnuk vizözön.

A vizözön pedig elnem marad, mert merő képtelenség azt hinni, hogy ezen végzetes két hónap alatt megalkotandó intézmények tíz évig még fenálljanak. — Magukban hordják azok az enyészet bő magjait, termékeny talajba vannak azok vetve és bőven fognak kikelni, megnőni és gyümölcsözni. — Az osztrák telhetetlenség e célra megnyert hazánkbelieink segítségével szelet vetett és vihart fog aratni.

Ne gondolják soha kormánytámogató embereink, hogy majd ők elkerülik a vihart, akkor csap fejük felett össze, mikor maguk sem félnék tőle, mert önös céljaik elérése feletti mámorukban észre nem veszik a felhők tornyosulását a láthatáron.

Az örvény szélére taszított, hűtlen sáfárai által koldussá tett nemzet az utolsó percben kétségbeesetten úgy fog magán segíteni, a hogy az önfentartás ösztöne sugallja és akkor szigorú felelősségre vonandja azokat, kik ezen állapotokat előidézték, akkor nem fognak enyhítő körülmények tekintetbe vétetni, a nemzet ítélete szigorú és hajthatatlan lesz.

A nemzet eléggé hangosan és félreérthetlenül kijelentette már, vendeztetni... szegény Lucy... ime, milyen beteg...

— Nagyon beteg — sóhajtottam én. Aztán sirtunk. Én is, ők is.

Csend lett. A szoba tulsó felében egy kis kanári madár fagyogott valamit bánatosan. Nem értettük meg szavát. Bizonyosan Lucy-t siratta ő is.

A selyemtakaró megmozdult — az álomkép továbbint s vele együtt a virágok is. Csak egy maradt mellettem — egy; a ki legszebb, legkedvesebb volt, a ki most hervadt el. — Lucy!...

Kívül zúgnak a harangok, s én reszeket a gondolatától, hogy halottak estéje van. Féltem Lucymat. Félek, hogy egy siri szellem téved e helyre és rabló kezével megszentelteleníti e templomot. Féltem öt mindentől. Féltem a földtől, hogy heblere öleli; féltem az égtől, hogy angyalai közé hívja; féltem a naptól, hogy sugaraival magához szívja lelkét. Féltem isteni szép alakját és fértit a darva sirgöngyöktől; jó szívét és lelkét a sírok éjszakájának kísérteteitől... Féltem mosolyát és szive dobbanását az örök álomtól... Oh teremtő isten, irgalom!

A harangok zúgása az a nyelv, a melyen a földgolyó az istenséggel beszél.

E nyelv nélküli hiába sikoltoznánk az égére, hiába tépnők le szívünkrol a takarót, hogy olvasson belőle a teremtő isten. Hiába!

Egy fagyos szél és egy fekete felhő érkezik a láthatárról. A szél elkapja a hangot, a fekete felhő elzárja az ég kapuját s aztán hiába sirtunk, zokogunk; a fájdalom szavára csak az a válasz érkezik vizshangul, hogy: — Nincs itthon az isten!... Az én könyörgéseimre mindig az jött válaszul...

Itt terdekelt Lucym ágya mellett; itt sirtok és zokogok — és nem könnyíti meg fájdalmamat semmi sem.

hogy önálló vámpolitikát, önálló bankot akar, a nemzet azon része is, mely megnyugodott ideiglenesen az 1867-iki kiegyezés politikai részében, hogy ez alapul szolgálhasson az öt megillető teljes függetlenség elérésében, határozottan ellenzi a vámtérlet- és bank közösséget, ha a képviselőház többsége elfelejtkezve választóinak tett ígérteréről hűtlenül feladja a haza életérdekeit, ha küldőinek akarata ellenében oda adja szavazatát a haza megromlására, lássa, mi lesz könnyelmű eljárásának eredménye.

Felelősek lesznek a többség emberei azért, hogy a nemzetnek lehetlenné tették a békés fejlődés útján kibontakozni bajaiból, felelősek lesznek ők mindazon bűnökért és áldozatokért, miket a békés megoldásnak akadályozása maga után vonand, mert az ily bűnökért az égben sincs kegyelem.

Ott vagytok most a váluton, az előttetek álló egyik út kényelmesen elvezet a — pokoiba, a másik a rögös út, bár nagy küzdelmek és nélkülözésekkel, elvezet az önálló magyar államiság édenébe. — Válaszszatok a bűn és erkölcs között!

— **A király elnöklete alatt** oct. 30-án Budán közös miniszteri értekezlet tartatott, mely a vámkérdéssel foglalkozott. Elvileg megegyezés jött létre a két kormány között, a részletek megbeszélésére az osztrák pénz és kereskedelemügyi miniszterek Budapesten maradtak. Miután a vámtárgyalások Németországgal megszakadtak és még az eddigi szerződés ideiglenes fentartása iránt sem lehet ez év végeig megegyezni, mert Németország sem akarja azt fentartani, jövő évre pedig vámtarifánk nincsen, a visszalévő két hó alatt pedig más állammal sem lehetne ily szerződés megkötésében megállapodni, a két kormány kénytelen a törvényhozásoknak egy önálló vámtarifára javaslatot előterjeszteni, melynek tetelei és részletei felett a tanácskozás meginditattak. — Ezen önálló vámtarifára azután nem zárja ki, hogy Németországgal és a többi államokkal vámszerződések később létre ne jöjjenek. (Ugy látszik az osztrák kormány készakarva huzta vonta az ügyet eddig, hogy a magyar törvényhozás fogadja el előbb a vámközösséget, amint azt már az alsóház a szesz és cukoradó törvényvel

Oh kegyetlen ég! Én sohasem békülhetek ki veled; mert teremtő isten, szörnny következtelen vagy. Pazarabul bízol a serral, mint az emberi szívvel, melynek csak uszoras kamatokkal előlegezed a boldogságot. Oh! Ne vedd el tőlem Lucy-t. Oh! könyörülj rajtam. Lásd!... Hiszen semmi egyebem nincs e nyomorult világban. Mit tegyek én ő nélkül? Ki ütlet majd velem virágokat? Kivel megyek majd ki a mezőre? Ki csokolja le arcomról a bánat fellegét?...

Oh! irgalom... kegyelmezz legalább nekem, ha már öt elvetted magadtól. Ne zsarolj két áldozatot is, mert meghalok utána...

De mielőbb meghalnék, a legmagasabb sirra állok és onnan szórom az égbe borzasztó átkaimat, tükkiabálva a felpénzelt harangok betanult dalát, a mig egy haragos villám lesújt. És akkor sem békülök ki veled. Eljő majd az utolsó ítélet is, s akkor a természethez fellebbezek és megkérdem tőle, hogy a teremtés hét napi isteni munkájának méltó babérja-e egy szomorú fülzomb? Méltó oszlopa-e egy sirkereszt? Megkérdem tőle, hogy egy félbeszakadt és megrabolt életboldogság gyümölcsseit ki pazarolta el? S neked válaszolnod kell...

Ah! Isten! Lucy megmozdult. Lucym, lelkem, jobban vagy? Ugy-e nem hagysz magamra? Szólj, szólj az istenért... Ugy-e élni fogsz?...

— Elni fogok a siron túl is és szeretni foglak... lelkeimmel... örökké...

És a harangok zúgtak tovább, tovább. És az én panasom nem is hallik a zajban.

Mához egy évre már lesz, a kit sirason árva lelkem. Én is ott leszek. Egy sirhalom előtt, egy alatta.

TÁRCA.

Tört keresztnél...

Érdő melyen, az ut szelen, Egy magányos sirhalom „Életemben bűnös léven, Égben van-e irgalom?”

„Oh imádkozzál vándor ertem Hogy Isten bocsassa meg a vétkeim!” Tört keresztjén a sirhalomnak Irva eme sorok vannak.

Magányt keresve bánatában. Elmerülve fájdalomában, Egy szép fiatal leánya E sirhalommal megállta.

Olvassa a sirratot, S meghatva leborult ott... „Szívemből! Ah de!” — zokogva kiált „Égbe száll e bűnösöt bűnös imája?”... aId Sándor.

Mikor egy angyal meghal.

— Rajz. — A harangok zúgása az a szent nyelv, a melyen a földgolyó az istenséggel beszél. Ez mondja el a „jó reggelt”; ez köszöni meg délben a mindennapi kenyeret; ez kíván békességet este a jóakaratu embereknek, — dicsőséget mondva a mindenhatónak, a ki a magas egékben lakik. A harangok zúgása az a szent nyelv, a melyen a földgolyó az istenséggel beszél. Ez köszöni meg az ember és állat, a hegy és völgy, a szikla és virág, a por és a tenger nevében azt, a mi jó. Ez panasolja el a lélek és a szív megmérhetlen baját; a szenvedést, a mit elrejtünk, hogy ki ne kacagja a világ; a gyászt, a melyek er őltetett mosolyból szőjjük össze fá-

tyolát és mindazt a sok bűt és bánatot, a mit kisírni nem lehet.

A harangok zúgása az a szent nyelv, melyen a földgolyó az istenséggel beszél.

Ez viszi meg az égbe a megrepedt szív húrjának hattyudalát; az elnyomott népek szabadság imáját, a szenvedő igazság jáját és a koldusok álmát. Ez mondja el mindazt, a mit az emberi ajkak, a virágok illata, a pasirtadalt, a tajtékzó tenger viharokbacsolta hullámai, a sirályok sivitása és az oroszlánsüvítés — semmi, de semmi nem tudna elmondani.

Ez békíti ki az eget a földdel, az istent az emberrel, az életet a holtakkal s az életet magát a sirgöngyökkel.

Halottak napja van. Az emberek a temetőbe sietnek. Én nem mehetek. Halottam úgy sincs, — igaz ugyan, hogy most haldoklik boldogságom.

De máskülönbem sem mennék. Elkeseredett gyászos lelkem telve van panaszszal és minden gondolatom botránykozott. Bizonyosan megbotlanám a temetőajtó küszöbénél és az igazhívó észrevennének és újjal mutatnának rám, mondván: — Ez itt nagy bűnös lehet!

A bejárásnál kucorgó koldusok akár-melyike joggal kiálthatna réam, hogy helyet cseréljek vele, mert méltóbb vagyok arra bármelyiknél; mert koldusszivem és lelkem már is a porba bukkott.

Igaz, igaz — — A kandallóban tűz; a szobában félcsend és félhomály. Csak az inga óra kegyes és a szél rázza meg olykor-olykor a kertre nyíló ablakokat. Ha valaki belépne, még azt kérdezhetné önmagától: — Mióta lettek a hálótermekből templomok? —

Olyan egyszerű és mégis fenséges; olyan tiszta, de hódotat és áhitatot gerjesztő itt minden, az ajtóküszöbötől a nyoszoláig. Én nem hiszem, hogy akadna bűnös agyvelő, mely itt vétkezni merne... A mint az ágy fejénél ülök, kilátok

a kertre is. Sikoltozó szellemek láthatlan kezei tépik és szakgatják a rózsabokrok hervadt lombjait s az orgonafákat. Egy-egy galy a fákon, egy-egy szára a bokornak török meg; a rozsnak kerti csarnok tetején egy bádög szélkakas forog és nyiszorog idétlenül; a megöszült é: elparlagosodott gyepegyakon egy pár élve maradt fűszál emelkedik ki meghalt testvérei közül, aztán reszket, reszket mint a koldusgyermek a templomajtó előtt s a házak pítvaraiban szokott!...

Nem tudok e kertre nézni fájdalom nélkül. Eszembe jut a mult boldog emlékei, melyek a pillangókergetés korából maradtak vissza, — és sirni kezdek, hogy meg ne zavarjam a szendergő beteg nyugalmát — a ki itt mellettem a nyoszolában pihen. A fájdalom engem is félhalottá tett. Halálos beteg vagyok. Nem is élet ez már, hanem csak egy nehéz siri álom.

Nini! mit látok? Úgy tetszik, hogy az ajtóban egy leeresztett szárnyu angyal terdepel és könyez.

Idegének jönnek mennek előtte; be akarnak jönni, de az angyal utjokat állja s szárnyaival függönyözi el a bejárat.

Egyszerre csak régi, jó ismerősök érkeznek: a gyöngyike és a hóvirág, az ibolya, a jázmin, a lilium, a kamélia, ne-felejtis és az ősi róza. Belépnek s én inetek nekik, hogy: — Csendesem, mert alszik.

A kedves jó virágok megfogadják a szót s letulnek sorba a pamlagon... Csak a nefelejtis, kamélia és ősi róza lépnek az ágyhoz. Félrevonják egy kissé a selyemtakarót.

A kamélia arca bánatos lesz, a nefelejtis keblére hajtja kis fejét s az ősi róza megcsokolja a beteg lázas homlokát és emelkedő keblét.

— Mióta beteg Lucy? Kérdik szívvelyesen. Oh istenem, ha tudtuk volna! A multkor meg akartuk őt látogatni; volt egy pár virágunk, avval akartuk megör-

megjette, akkor azután könnyebben reá kényseritene Magyarországra egy oly önálló vámtarifát, mely mindenben kedvez az osztrák iparnak, elnyomja a magyar ipart és sújtja a földművelést, most már az utolsó órában a kényszerítés nyomását fogják ismét gyakorolni Magyarországra.

— Az 1878-ik évre előterjesztett magyar állami költségvetés mérlege: Rendes kiadások ft. 226,778.224
Atmeneti kiadások " 1,583.401
Beruházások " 5,109.455
Összesen ft. 233,471.080

Rendes bevételek ft. 213,838.684
Atmeneti bevételek " 3,297.558
Összesen ft. 217,136.242

Összes kiadás ft. 233,471.080
Összes bevétel " 217,136.242
Ebből levonandó: " 16,334.838

Az előterjesztett és az illeték és bélyegre nézve még előterjesztendő törvényjavaslatok alapján várható jövedelem emelkedése, és pedig:

Szeszadóból félre ft. 750.000
Ivankából " 250.000
Bélyeg és illeték-novellából " 500.000
Összesen ft. 1,500.000

Viszont több szükségeslet:
Az 1878-ik évi hiány fedezésére szükséges kölcsön kamataira ft. 800.000 ft. 700.000
Hiány ft. 15,634.838

Ezen hiányban foglaltatnak az állami adóságok tüke törlesztésére felvett összegek ft. 8,911.448

E nélkül a hiány ft. 6,723.390

A jövő évre előterjesztett költségvetés kiderül, hogy a pénzügyminiszter a bevételeket az illeték és bélyegből jövő évre ismét egy félmillióval emelné akarja. Nem elég tehát, hogy az osztrák bélyegtervéhez mérve már annyi is majd kétszeresen sajátunk, még tovább is meglesz szorítva az adópré — egész az elpattanásig!

A székelyföldi mozgalom és egyvezárlás ügyében a marosvásárhelyi királyi tábla elrendelte Balászy Lajos és Nagy Ezekiasz letartóztatott honpolgároknak azonnali szabadlábra vételét, miután ellenük éppen semmi bizonyos ítélet nem forog. (Jó lett volna azonban elrendelni azoknak elfogását is, kik gyarmok nélkül két polgárt törvényellenesen megfosztottak szabadságuktól.)

A magyar kormány lefoglatott vasuti sinek, melyek Oláhországra voltak szállítandók oly vasút építésére, mely a bulgáriai orosz seregnek forgalmát és elvezését volt előmozdítandó. Kétféle lapok ezen tényről különféleképp magyaráznak és eldöntetlen kérdésnek tartják, vajjon a vasuti sinek contrebauit (hadigazságot) képeznek-e? A közös hadügyminiszterium — természetesen orosz-barát hajlamból — nem akar ez ügyben végleg meghározni, hanem kérdést intéztetett a semleges hatalmakhoz, vajjon hadigazságnak tekintessék-e a vasuti sinek? A beérkező feleletek folytán alakuló nemzetközi határozat értelmében fog azután eljárni, addig pedig az osztrák kormány sem bocsátja át a határon a sinek-t.

A német birodalommal vámtarifaügyek újra megkezdésére nincs remény. Az osztrák miniszterium most az önálló vámtarifát betervezését és a thozsók általi elfogadását javasolja. Ezen vámtarifának újra megállapítandó tételai azonban eltérnek a már a két kormány által megállapított magasabb tételétől. Egy rövid átmeneti időt is tervezetnek.

Az osztrák-magyar Lloyd az a tárgyalások újra felvették és végre betervezésükhöz közei állanak. — Az eredmény rosszabb, mint vártuk. — A társaság ugyan lényegtelen részben elfogadta a két kormány követelését a forgalomra nézve, de a subventio csak évi 300,000 forinttal nagyobb lesz, mint eddig. — Tehát az eddig kidobott milliókon felül még évi 100,000 forintot fizetünk — semmiért tudni? Nem — azért, hogy házáknak elleneséit erősítsük!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház október 27-iki ülésében a bankügyi bizottság az osztrák-magyar banktarifát létesítéséről és szabadalmáról szóló törvényjavaslatokra vonatkozó jelentésének általános tárgyalása volt napi rendben.

Wahrmann Mór előadó két óránál tovább tartó beszédben ajánlotta a törvényjavaslat elfogadását, cáfolgatói iparkodva Helfy, valamint Chorin és Lichtenstein által benyújtott külön véleményeket. Beismerte ő, hogy a magyar nemzeti bank felállítására lehetséges és azért — ugymond — csupán tíz évre kötetik az egészség; ez alatt az államháztartás egyensúlyának, a valuta helyreállításán főrekedhetik a parlament s talán tíz év múlva az önálló bank felállítása lehetséges lesz. (Ha addig anyagi helyzetünk egészen tönkre nem lesz téve!) Beismerte, hogy az 50 millió dotáció, mely Magyarországra részére biztosított, nem elégséges. Utánna Helfy Ignác szóllalt fel, ki a bankügyről szóló törvényjavaslatot legfontosabbnak tartja 1867 óta, legfontosabbnak azért, mert 1867 óta legelőször van szó arról, hogy Magyarország megint egy jogáról lemond. Szószert — mondja tovább — csak tíz évre kötetik ugyan a szabadalmat, de meggyőződése szerint végleges lemondásra akarják Magyarországot bírni — és ezt bebizonyítani is igyekezni fog. Azután sikeresen cáfol-

gatva a pénzügyi bizottság többségének a törvényjavaslatot ajánló jelentését s kiváltképen a magyar bankjegyek diszió-jára nézve mondatokat határozva cáfolta meg s végül azzal végezte be beszédét, hogy meggyőződése szerint, ha az arany-járadék kölcsönre három nap alatt 12 millió irtak alá Magyarországon, egy önálló magyar nemzeti jegybankra 24 óra alatt háromszor annyit ír alá Magyarország. Ajánlja különvéleményét — melyet lapunk már egész terjedelemben közölt — elfogadásra. (Helyeslés halszóval.) Ezzel az előző kijelenti, a következő szónokra a legközelebbi ülésben kerül a sor. Végre Apponyi Albert és Simonfay János intéztek interpellációt a miniszterelnök urhoz. Az utóbbinak interpellációját a Baranya megyén keresztül szállítottai szándékolt töltények és fegyverek tárgyában, kapcsolatosan az erdélyi fegyverszállítások ügyével, mely interpellációkra azonban még nem felelt a miniszter.

A képviselőház október 29-iki ülésében a banktarifáról szóló törvényjavaslat általános tárgyalása folytatott. Chorin Ferenc saját különvéleményét ajánlja, Wahrmann Mór egyes téváltásait igyekszik megcáfolni. Végül nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Falk Miksa, ki különben is az osztrák banknak fizetett uszályhordozója és Wahrmann Mórral egyetemben erős érdekláncokkal van hozzátartva, e törvényjavaslat mellett oly buzgósággal kelt sikra, hogy Magyarországot miniszterelnöke gratulálni sieteti neki. S miért? azért, hogy az osztrák nemzeti bank megtámadott kényuralmat — melyet a különvélemény megtámadott — élethálára, minden áron megvédeni törekedett, habár e mellett maga is elismeri, hogy csalódhatnak a jelen törvényjavaslat pártolói, de e csalódást nem tartja veszélyesnek. Elfogadja a törvényjavaslatot.

A képviselőház október 30-iki ülésében a pénzügyminiszter egy terjedelmes exposé kíséretében az 1878-iki évi költségvetési előirányzatot, terjeszté elő. Két óránál tovább tartó beszédben bizonyította a pénzügyminiszter, hogy az előirányzat, mely a jövő évre 15,638,838 frntnyi deficitet helyez kilátásba, realis alapokon nyugvó számításra van fektetve. Széll beszéde után a bagatell ügyekről szóló törvényjavaslaton tett főrendházi módosításokat fogadta el a ház s azután folytatta a bankügyi törvényjavaslat általános tárgyalását. Ráth Károly támadta meg a törvényjavaslatot egy a baloldali pártok által tetszéssel fogadott beszédben, a javaslat védelmére Desseoff Aurél a jobboldali ellenzék tagja szóllalt fel, beszéde csak azon érdekes megjegyzésre érdemes, hogy ő még a kormányt is nagyobb ellensége az önálló nemzeti banknak, mert még ha a valuta rendezték is, még akkor is elv tendőnek tartja azt.

KÜLFÖLD.

Londonból érkezett tudósítás szerint Laya r d egy a szultánul volt újabb kihallgatása következtében azon kérdést intézte lord Derby-hez, vajjon a brit kormány hajlandó lenne-e a szultán különös kívánatára a közvetlen békealkudozások megkezdését elősegíteni. Ezen nyilatkozat folytán Derby megígérte volna, hogy haladéknél küpühatolja az orosz irányadó körök érztületét s ezen lépés kedvező eredménye esetében Angolország magára vállalja a közbenjárást. Angolországban reménylik, hogy Oroszország most hajlandó a békealkudozásra.

Párisból távirják, hogy a miniszterium lemondása elvben elfogadott. Azon nap, melyen ez közzétették nincs tudva. A miniszterek közvetlenül a megyei bizottságok megválasztása után szándékoztak lemondani, a tábornagy azonban azt kívánta, hogy csak a kamarák megnyitásaig maradjanak hivatalukban. Franciaországban a pótválasztások megtörténtek és az osztrákországi hatóságoknak. E szigorú rendszabályok azonban csak még éleszenet fogják az elégtelenséget, melynek ujabbban nagy tápot nyújt a birodalom anyagi bukását előkészítő papirpénz gazdálkodás. A háború óriási költségeinek fedezésére Oroszország kölcsönöt több nem kaphatván, a kormány a máris rendkívül elértéktelenedett papirpénz tömegének folytonos szaporításában keres menedéket. A veszély, mely ez oldalról a birodalmat fenyegeti, annyira felriaszította a kedélyeket, hogy minden rendőri felügyelet és censura dacára néhány nap óta az összes orosz sajtó a leghevesebben megtámadja a papirpénznek ismét tervezett szaporítását, mint a mely végromlásra fogná juttatni az országot. Ami be is fog következni.

MacMahon első tábornagy minisztereinek szemére vetette, hogy öt megcsallát, ennek következtében október 30-án tartott minisztertanácsban beadták leköszönésüket. — Az elnök sajnálkozásait fejezte ki Thiers halála felett, mert ha élne, töprekedés nélkül átengedhetné neki a hatalmat.

Derby Károly, Layard és Edhem

pasa tárgyalják a békekérdést a bécsi kormányjal. Az angol kormány Midhat pasát kibékíteni igyekszik Mahmut-Damad pasával. Oroszország Oláhország feletti fenurására törekszik.

A háború.

Izmail pasa tekintélyes hadseregével Muktar pasa hadseregéhez csatlakozott és az erősbítések is oly gyorsan eszközöltek, mikép az aszaii harétér korántsem végeztes a törökökre, sőt aligha ugy nem fognak járni a most már ismét elbizakodott oroszok, hogy Muktar pasa kissé megugraszta őket haza felé, azonban hihetőleg nagyobb okosság és eszélyvel.

A dunai hadsereg visszavonult Rasgradba és így Szulejman pasához költözött azon vérmes — de egyuttal elég helytelen remények, hogy ő azonnal megfogja támadni, a cárevisnek erősbítések folytán tekintélyes haderejét — nem teljesítettek és jobb ez így. Rasgradban biztos és előnyös posztókban nyugodtan várhatja Szulejman pasa ép ugy mint Ozman pasa Plevnánál az oroszok támadását. Csak az az egy baj, hogy az időjárás oly kedvezőtlen, miszerint az élemezés Várnán és Sumlán keresztül igen nehezkes, miután a fekete tenger rendszeren (őszi és tavasz) háborog. Na de az oroszoknak sem lehet igen kellemes a beköszöntő hideg, mivel a hadseregtől hátrajtra nincs felszerelve. Plevnáról már annyi öröndetést halottunk, hogy nem is igen hihetjük el a hirt, hogy Gurko tábornoknak sikerült volna az Orkanijével való összeköttést elzárni és a törökök dubnik telizsi hadállását bevenni. Ez alkalommal az oroszok vesztesége 2500 ember volt a törököké szintén annyi. Azonkívül 80 tiszt — köztük Achmed Evni pasa — foglyul, egy zászló és négy ágyú szakmányul esett az oroszoknál.

Plvna elleni általános támadást november 1-re vártak. Sefket pasa mindn erejét összeszedte, hogy Ozman pasával összeköttetését helyreállítsa, minthogy Sefket pasa hadserege a nyegyezeret meghalaltja, az esetleg Plevnánál visszavendő o osz sereg ellen támadólag is lephet fel.

Tanügyünk.

(Vége.)

Rendszerűnk nincs, monopolisálni akarják a tanügyet, akként hogy az minden életet megbenitva érzi. Nagy város, kiközösz, pusztá, az nem tesz különbséget a kormány előtt, ő egy eredményt kíván ott, hol egy tanító tanít 6 osztályt s hol egy osztályt tanít egy tanító. Adott egy kaptatót, arra aztán kicsinynek nagyon lehet lábbelít varni. S ez a rendszer-telenség hogy mennyire megölte tanfűgyelő urak lesznek szívesek a kir. tanfűgyelő urnak megmondani, ha még eddig nem tudná.

Második hiba az ide-oda kapkodás. Küld ki a kormány egynek a külföldre, ezek ott megbámulnak valamit, haza jönnek, lármát ütnek s az eredmény, hogy beviszik iskolánkba, ma ezt, holnap emezt, s lesz zilzavar. Az iskola fel lesz szerelve, de a szerelvén portronus, mert sem idő, sem alkalom nincs annak elővetelére, de még szükség épen nincs rá. Iskolánk valóságos képtár, vannak ott plisikai, t. rajzi, szemléltető képek, de azok nem hasznosági célból lettek készitve, hanem hogy legyenek, s épen ez a hasznavehetlenségük bizonyítja kormányunk ide-oda kapkodását a tanügy körül, a mi az iskolára nézve felette hátrányos. — Nem azt vizsgáljuk be iskolánkba a mi hasznos, jó és szükséges, a mi által a gyermeket az életnek nevelünk, hanem mindent látszatra teszünk, hogy a statisztikai kimutatás fenyegebb és ragyogóbb legyen.

Felicimózzuk az iskola falát, sőt a gyermek eszt is, de ezzel előre nem mentünk, sőt kárt okozunk, mert a gyermekből tudalékos embert képzünk, melynél rosszabb nincs a világban. A mi növendékeink plisikusok, astronomikusok, geographisták, doctor jurisok, nemzetgazdászok, botanicusok, és minden néven nevezhető tudósok de nem alaposan képzett helyes gondolkodású egyének. Nem tanul a pár tantárgyon kívül, semmit olyat a gyermek a minek az életben hasznát tudná venni. Felicimózzott iskolánk szellem nélküli, hatása igen kevés, épen ezért hódítani nem képes, idegen, mostoha sorshban szenved közöttünk. A körülményeket sem veszi a kormány figyelembe, hogy csak egyet említsék, a falusi és városi iskola között szembeszökő a különbség, hogy míg a falusi iskola növendékei a legáltalánosabban kevésbé művelt családi körrel bírván, fejletlen értelemi állapottal lépnek az iskolába, addig a városi művelt családok gyermekei, már a családkörben nyertek némi értelemi fejlesztést, mely által a tanító munkája nagyban megvan könnyítve. A falusi iskolákban félévig azt kell tanítani, hogy nyissa fel a gyermeket a száját, vegye le a kalapját az iskolában stb. a városi iskolában azonnal a tanuláshoz fogja a növendéket a tanító. — A falusi iskola a legtöbb esetben köteles a gyermekek annyi tudományt adni, mely egész életében elég leendő, mert iskolán kívül ő nem folytatja a tanulást. A városi iskolák e tekintetben nem bírnak oly nagy feladattal, mert ott az elemi oktatást a leg-többször realiskolai vagy gymnasiális tanulást folytatja. — Ezt a körülményt feljeleni nem volna szabad s ép ezért a kormánynak midőn kötelező tantervet és tanfűgyelőket áll, ezt tekintetbe kellett volna venni, s a körülmények szigorú útmutatása szerint készíteni azt. — Majd meglátják

ezen hiba következtényeit az iskola látogató urak, sokszor szomorúan nevétséges lesz az, látva hogy miként kínozzák azt a falusi gyermeket, oly studiummal, melyet rögtön elfelejt, a mint az iskolából kilép s csak elmosódó visszhangként hangzik majd felébe.

A legnagyobb baja tanfűgyűneknek, hogy hivatásától eltérítjük. A tanfűgyű hivatása, okos, jozan gondolkodású egyének képzése, a gyakorlati ismeretek nyújtása, az életté könnyítése, anyagi jólét teremtése, szellemi élet emelése, tökéletesítése. Ezek a tanfűgyűnek nemes hivatásai, melyet ez jelenben be nem tölthet, mert túl van terhelve. Mindenből nyújt valamit, s valamiből semmit. Az eget vizsgálhatja, a földet elhanyagolja, a külföldet, a földgömböt megismerteti, és saját országán keresztül nyargal, a törvények §§-ait bemagolgtatja, s a szívet a nemes érzelem, tisztá erkölcs veteményes ágyávan nem alkotja. Viszi a gözők, villámok, légtöltések hatalmán s nem ismerteti, az erőtlenül, mely által magán sokszor segítherne. Egy szóval a tanfűgyű hivatásával ép ellenkező utat követ, majd tapasztalni fogják ezt is a t. iskolalátogató urak, s bizony befogják ismerni, hogy tanfűgyűnknek nem az iskola felügyelőnek nem léte volt a betegsége, hanem inkább az itt elmondottak.

En részemről nem rosszalom az iskolalátogatók kinevezését, szerettem volna ugyan, ha szakismerettel bíró egyének lettek volna mind kinevezve, de hát ha így van is, megnyugszom rajta, csak buzgalmat és a tanfűgyű iránt őszinte rokonszenven tanulsanak. Ez által vélem elérni a tanfűgyű iránti közvetlen érdeklődés nagyobodását, a mi egyik alapját teszi a tanfűgyű haladásának.

Különösen öröndek azon hogy Mohácsra nézve dr. Serli ur lett iskola látogatóul kinevezve, őt úgy ismerem mint kiváló buzgó tanfűgyűbarátot, ki nemesek ajakán, de szíven is viseli a szent ügyet. Mohácsra talán nagy tért a munkásságra, s ő bizonyosan befogja ott látni azokat a hiányokat, melyeket fentebb elmondottam, mert a mohácsi körülményeknek, az oda való társadalmi igényeknek a mohácsi tanfűgyű jelen állapota meg nem felel. Ennek oka nem a tanító, vagy iskola fenntartó felekezettek, hanem az elvezesztett országos tanfűgyű politika. — En hisz-m hogy Serli ur, őszintén leplezetlenül fogja feltárni a hibákat, sőt azok orvoslására is nyújt javaslatot. — Hogy a javaslat minél célszerűbb legyen, igen kívánatos ha ő Mohácsra „Népevelők egyletét” alakított. Az alap meg van ott, van legalább is 20 tanító, azontul vannak az egyházi férfiak s pár tanfűgyűbarát, ezeknek segítségével mellett aztán lehetne üdvös és hathatós mozgalmat teremteni, mely eredményében a tanfűgyű emelkedését mutatná.

A mostani állapot tarthatatlan, ez ront és nem javít, ez nem okos, de tudalékos embereket nevel. Ezt befogják látni az iskolalátogató urak, s bizony nagy halálra kötelezik le a nemzetet, ha ezen hibákat belátva nem titkolják el azokat, de a kormánynak tudomására is hozzák. Ezeket kívánom tanfűgyűnkrol elmondani az iskolalátogatók kinevezése alkalmával.

Vasadi Balog Lajos.

Tanfűgyű.

A pécsi tanfűgyűegylet mult hó 23-án tartott rendes évi közgyűléseből a következőket említjük fel: A választmány által kijelölt sorrendben a m. kir. közoktatási miniszterium által észrevételekkel visszaküldött egyleti alapszabályok képeztek a közgyűlés első tárgyát. Ezekre vonatkozólag a következő határozat hozott: Az új alapszabályok 2. §-ának b. pontja („Az elemi tanodák és a néptanítók tekintélyét emelni.”) fenntartatik azon indoklással, hogy a tanító tekintély emelésére szükséges, hogy minden egyes tanító ép úgy, mint az egész testület hozzájáruljon. A c. pont („Az ártatlanul üldözött tanítókat pártolás alá venni és a téves irányt követőket jobb irányra terelni.”) a miniszterium kívánata szerint kihagyatik. A választmányi ülésre vonatkozó 17. §. Vizer egyleti tag irásban foglalt indítványa szerint módosítottatik. Az egyleti tagokra vonatkozó régi alapszabályok 8. §-ának végpontja az új alapszabályok 11 §-ához, mint módosítás, esatoltatik; a 13 §., mely a tiszteletbeli tagokról szól, a „bel- és külföldi” kifejezések kihagyásával módosítottatik. Az alapszabályok megváltoztatását illetőleg új §. vétetik fel, mely ekképen szól: „Az alapszabályok megváltoztatása, illetőleg újabb összejáratása esetében, az egylet megelőzőleg a közokt. miniszteriumhoz fölterjesztést intéz. A közokt. miniszterium azon ohaja, hogy a „Pécsi tanfűgyűegylet” a baranyamegyei összes tanítókat működési körébe vonja, keresztül nem vihető, miután az egyletnek több ízbeni kísérletei s ez irányban jóindulatu törekvései mindannyiszor hajótörést szenvedtek.

Olvasatik a pénztár, illetve az „Eötvös alap” megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, melyből kitűnt, hogy a befizetendő tagdíjaknál nagy hátralek, az „Eötvös alap”-nál pedig 24 frt. 92 kr. hiány találtatt, mire nézve határozottatt: A két év hátralekcsok a pénztárnok s egyleti főjegyző közvetítésével felszólították a hátralekban levő tagdíjak lefizetésére. Az „Eötvös alap”-ra nézve pedig, miután a bizottság az adatokat a hiányosan szerkesztett jegyzőkönyv alapján vette fel; továbbá miután a tartozásoknál kamatos-kamatot számított; így az ügy valódi állása és a bizottság kimutatása közt nagy eltérés mutatkozik; az erre vonatkozó jelentés Reberics Imre volt elnök és Krause Nándor volt pénztárnok urak

nak adatik ki, hogy az eddigi pénzkezelestről felvilágosítást adni szíveskedjenek.

Elnök föléntti, miszerint erköcsi kötelessége volna minden tanítónak saját érdekében a tanfűgyű szaklapokat anyagilag és tehetsége szerint szellemileg is pártolni, támogatni; de miután saját tapasztalásából tudja, hogy ezt kivételesen nagyon kevesen teszik; inditványozza, hogy az egylet karolja fel legalább a hazai szaklapokat, és rendelje meg az egylet számára: a Népevelők Lapját, Néptanodát, Csafád és Iskolát, Népiszkolai Tanfűgyűt, Tanfűgyű Füzeteket, az aradvidéki tanfűgyűegylet Közlönyét és az Ungarischer Schulbote. Ez inditvány helyesléssel fogadtattatik s a nevezett lapok megrendelése iránt határozat hozottatik.

Olvasatik Reberics Vince pécsi közs. tanító beklűdött jelentése, melyben az 1875. évi szeptember hóban megtartatni szándékol általános megyei tanfűgyűlés költségeinek fedezésére begyűlt pénzösszegekről, mint a rendező bizottság elnöke, beszámol. A kimutatásos jelentés szerint a gyűlésre 4 egylet (a pécsi, pécsváradvidéki, mohácsi és baranyavári) jelentkezett, egyenkint 10 frntnyi hozzájárulással, mi összesen 40 frntot tesz. A 40 frntnyi összegből fedezettett 4 tanfűgyűegylet arányosan felosztattik s minden egyletre eső rész megküldetik. Ennek eszközölésével az egyleti főjegyző közbejöttével a pénztárnok bizatik meg.

Szavacsok Mihály egyleti főjegyző olvassa az egylet évi működéséről szóló jelentését. Eszerint az egylet ez évben a három közgyűlést tartott, melyeket mindig választmányi ülés előzött meg. A tagok közül ezen gyűlések értékestést tartottak: Schultz Imre, Vizer Endre, Klingenberg Jakab és Kosztolányi János. b) Bizottságot küldött ki Baranyamegye földrajzának terjedelmé megírására. c) Elintézte a baranyamegyei m. kir. tanfűgyűegylet 595. sz. átirátát, melyben a hivatalos egyletbe való beolvasásra szólított fel az egylet. d) Továbbá küldött ki bizottságot célszerűbb alapszabályok kidolgozására, melyek időközben fel is terjesztettek megerősítés végett; de első ízben a tanfűgyűegyletől, második ízben a kormánytól küldettek vissza módosítás végett. d) „Eötvös alap”-ra szép pénzösszeget gyűjtött, melyet azonnal rendeltetére helyére juttattott stb.

Végül az elnök tisztársával az eddig viselt tisztségről leköszönvén, felhívja a közgyűlést korelnök és új tisztikar választására. Korelnöknek egyhangulag megválasztottatik: Schneider István. A választás az alapszabályok értelmében titkos szavazás útján ejtetett meg a következő eredményvel:

Megválasztattak elnöknek: Wurga Ferenc; alelnöknek: Schultz Imre; főjegyzőnek: Szvacsok Mihály; aljegyzőnek: Borsy György; pénztárnoknak: Vizer Endre; ellenörnek: Schneider István, és könyvtárnoknak: Rozsics Sándor. Választmányi tagokul megválasztattak a helybeliek közül: Klingenberg Jakab, Kosztolányi János, Mihalovics Antal, Szivér István, Hafner Vilmos, Petz István, Vörös Mihály, Szelmann Győző; a vidékiek közül: Kerner János, Sznopek Pál, Hayer István, Faust Konrad, Nehr József, Kontrohár János, Szekeres Agoston és Márton János.

Mohács, 1877. okt. 30-án.

A népevelés lehető előmozdítása szerintem a legjobb politika; mert az által hazai ifjúság mindinkább alkalmassá tétetik arra, hogy mint a leendő polgárság érdekeit megértse és azokat érvényesítse.

Ez az ut kétségkívül a legbiztosabb és legrövidebb az állam és így az általános jólét felvirágoztatására is.

Minél inkább ki van képezve valamely nemzet, annál képebb az saját érdekeinek megértésére és annál inkább is fog az igyekezni azon, hogy ügyeit saját előnyére rendezze. Az ily nemzet szellemileg és anyagilag mindinkább gyarapodván, mint életrevaló önállóságát s függetlenségét a legjobban biztosítja; — ha még nincs: megszerzendi.

A szellemi s erkölcsileg kiképzett állapot, mely anyai jónak kuttorfára, az egyedüli tüke, melyet semmi hatalom el nem kobozhat s melynek kamatai kimaradhatlanok.

Ezen tüke az, mely még a szoroson vett politikai dolgokban is a legbőleőbb és legéberebb utmutatónk szolgál; melynek megszerzése és bírása tehát jövőnk legbiztosabb alapjának tekinthető.

Aránylagos felvilágosodás nélkül érdekeinket meg nem értjük, azok szerint nem cselekszünk; a nemzetközi nagy versenyben mindinkább tért veszítünk, mi a természetem salhatlan törvénye szerint csakis romlásunkkal végződhetik.

Ezen tudattól áthatva, a haza értelmisége a legnagyobb örömmel fogadta a 68-ban alkotott közoktatási törvényt, mely a legszebb reményre nyujtott kilátást, miután meg volt győződve, hogy az abba lerakott elvek életbe léptetése által a haza jövője a legbiztosab alapra fektettetik, oly alapra, mely kellőleg megerősödven, azon a haza jóléte, függetlensége és alkotmány, a politikai egyenetlenségek dacára is, mindinkább megismosodhatik...

Lehet-e ennél jobb politika?! Fájdalom azonban! a szép reménynek nem, vagy csak igen csekély részben teljesültek: azon szép törvény mely előző 9 évvel hozottat s melynek már eddig

Hirdetmény.

Folyó év november hó 15-től kezdve a mohács-pécsi s pécs-barcsi vasúton

egy új menetrend

lép érvénybe. A személy szállító vonatok indulási idejei a kifüggesztett menet-tervekből vehetők ki.

Pécsen, 1877. november hó 1-én.

A mohács-pécsi, s pécs barcsi vasút-üzletvezetősége. Kellemty. 280 (1-1)

Hirdetmény.

Folyó év október 31-én életbe lépendő dunagőzhajóársulati pósta-hajók Budapest és Orsova közti

új menetrende

folytán az 5 óra 25 percek délután Mohácsról induló 17. számú hajó csatlakozási helyi vonat csak hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken fog közlekedni; míg a hét többi napján a személy szállítás Mohács és Pécs közt a 12 óra 30 p. délkor Mohácsról induló 51. számú vonattal eszközöltetik.

Kelt Pécsen, 1877. évi okt. hó 29-én. A mohács-pécsi vasút-üzletvezetősége. Kellemty. 279 (2-1)

Hirdetmény.

Alóli község eljárásága részéről közhírré hozatik, hogy Izsépp községe a regale jogot az uradalomtól miután megvette, ezen jogot 3 (három) egymásután következő évre — f. é. november hó 11-én délelőtt 10 órakor Izsépen a község házában árverés útján fog bérbé adni.

Esetleg 20 évi haszon élvezete is eladandó leszen, az ez iránti feltételek Izsépp község biránál betekintetők. Kelt Izsépen, 1877. évi okt. hó 25-én. Neumayer Miklós, Balassa Bálint, h. jegyző, bír. 15760/1877 272 (3-2)

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. e. f. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Solhr Hermann, mint özvegy Haris Tamásné engedményese felpere-nek 254 frt tőke és járuléka miatt alperes Solhr Albert és neje született Solhr Lotti jegyző lakosoknál bíróság lefoglalt, a pécsi 4539. sz. telekjegyzőkönyvben felvett 4048. lsz. szőlő fekvőség és pécse 616 frt becsár mellett, úgy a pécsi 2220 sz. u. telekjegyzőkönyvben felvett 347. lsz. szőlő fekvőségnek és pécse 1/4 része 266 frt 75 kr. becsár kiküldésére az alább következő feltételek alatt közárverésen eladandó, arra határnapul 1877. évi november hó 20. napja és szükség esetén az árverésnek becsáron alól is eszközölésére második határnapul 1877. évi december hó 20. napja mindenkor a pécsi kir. törvényszék telekkönyvi irodájában d. e. 10 órája kifizetetik.

Feltételek: 1. Az árverés kezdetével a becsár 10 %, vagyis 61 frt 60 kr. és 20 frt 67 kr. bántépénzül az árverező bíró kezére leteendő, mely a bevétől az utolsó vételári részletbe számítás mellett visszatartatván, ezek tartoznak a vételár 1/2 részét az árverés után azonnal, 1/2 részét az árveréstől számítandó két hónap és 1/2 részét az árveréstől számítandó négy hónap alatt, mégis az utóbbi két részlet mindenkor 6 % kamatokkal ezen törvényszéknél lefizetni.

2. A vevők az árverés után azonnal birtokba léphetnek a tulajdonjogi bekebelezés azonban akkor fog eszközöltetni, ha vevők az árverési feltételeknek eleget tettek. 3. Felszólíttatnak a jelzálogos hitelezők, hogy kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesükhöz végett ezen hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek s azok nevét és lakását az eladásig jelentésük be, ellenkező esetben hivatalból kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni. 4. Végre felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni, vagy más igényt, avagy elsőbbségi bejelentvényeiket pedig ingóságokra nézve az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál benyújtsák, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani. A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1877. október hó 5-én tartott üléséből kiadta Ertl Ignác, kir. törvényszéki jegyző.

Árverési hirdetmény.

A mohácsi kir. jbiróság telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Farhner Jean felpere-nek 2000 frt tőke és járuléka miatt alperes Appelschöffer Emilia úgy is mint néhai Farhner Frigyes örökösének bíróság lefoglalt, alperes s néhai Farhner Frigyes nevében a mohácsi 3906 számú tjkvben 116. lsz. és 53a összeirási szám alatt felvett és 8000 frt o. é. gőzmalom a becsár kiküldésére az alább következő feltételek alatt közárverésen eladandó, arra határnapul 1877. évi november hó 30-ik napja és szükség esetén az árverésnek becsáron alól is eszközölésére második határnapul 1877. évi december hó 31. napja mindenkor a járásbírósi telekkönyvi irodájában d. e. 10 órája kifizetetik.

Feltételek: 1. Az árverés kezdetével a becsár 10 %, vagyis 800 frt o. é. bántépénzül az árverező bíró kezére leteendő, mely a bevétől az utolsó vételári részletbe számítás mellett visszatartatván, ez tartozik a vételár egy részét az árverés után 30 nap, egy részét az árveréstől számítandó három hónap és az utolsó az árveréstől számítandó öt hónap alatt, mégis az utóbbi részletet mindenkor 6 % kamatokkal ezen járásbírósnál lefizetni. 2. A vevő az árverés után azonnal birtokba léphet, a tulajdonjogi bekebelezés azonban akkor fog eszközöltetni, ha vevő az árverési feltételeknek eleget tett. 3. Felszólíttatnak a jelzálogos hitelezők, hogy kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesükhöz végett ezen hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentésük be, ellenkező esetben hivatalból kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni. 4. Végre felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, igénykereseteiket jelen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az ingóságokra nézve az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál benyújtsák, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani. Kelt a mohácsi kir. járásbírósi, mint telekkönyvi hatóságnál 1877. évi október hó 11-ik napján.

2238 sz. 270 (3-2)

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött Villány, Virágos és Herczeg Szentmárton községek egyeteméről álló villányi körjegyzőség egybekötve 1000 frt készpénz fizetéssel, szabad lakás és 3 1/2 hold föld haszon élvezetével, f. é. November hó 18-ik napjának reggeli 8 óráján Villány község házában választás útján fog betölteni. Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, miként a választásra kitézött határnapig alulírott-nál benyújtják kellően felszerelt kérvényeiket. Dárda 1877. October hó 8 án.

Kiss Aladár hely. szbiró.

Hálanyilatkozatok a HOFF-féle maláta készítmények által a köhurutból és étvágyhiányból való meggyógyulásért. A cs. k. udv. malátagyár tulajdonosa Hoff János úrnak, Bécs, Graben, Bräunerstrasse 8. Budapest, Kalaputca 10. Embertársainak hasznot teendő kötelességemnek tartom közhírré tenni, hogy 2 gyermekem, 2 1/2 éves Johannán és 7 éves Marim, ki 16 heten át köhurutban és hányásban szenvedtek, a Hoff-féle malátacukorkák és a malátaliszttal rövid használat után teljesen helyreállottak és előbbi jó étvágyukat visszanyerték. Legbensőbb hálamat kifejezve a maláta készítmények feltalálójának vagyok tisztelttel. Danninger Karolina. Budapest, Józsefváros, Magdolna-utca 2. Dr. Fiedler úr rendelete folytán kérem sziveskedjék nekem eszememnek való malátaplisztet 2 szelencével postai utánvét mellett küldeni. Tisztelettel Ulrich Ignác, vendéglős. Kapható Pécsen Zuckermann A. fűszerkereskedésben, Ferenciek utca

A keleti háború melynek folytán kivittünk keletre majdnem teljesen megszánt, arra kényszerít, hogy china-ezüstáru gyárunkat abbahagyjuk, s hogy a legdrágább china-ezüst áru álló gyártmányokból álló roppant készletet tetemesen az előállítás áron alól áruba bocsássuk. Kimerítő árjegyzék kivanatlag ingyen s bérmentve küldetük. Leszállított árak. azelőtt, most csak 6 drb. kávéskálán 3.50 2.80 1 drb. vajtartó 5.00 3.00 6 " evőkálán 7.50 2.80 1 par gyertyatartó 8.00 3.00 6 " asztali kés 7.50 2.80 6 drb. kestartó 5.00 2.70 6 " villa 7.50 2.80 1 " cukortartó 2.50 1.00 1 levelesmerítő kalán 5.00 2.30 6 " esemegékés 6.00 2.50 1 tejmérítő kalán 3.00 1.50 6 " villa 6.00 2.50 1 cukortartó lakattal 11.00 8.00 1 sőtartó 1.00 0.70 Legújabb s zárkészülékkel bíró ingomb-gámitura 1 fűrt, paradagó china-ezüst fűjjel és 40. kr. 1 drb. dolmány szelencze 2 ft. Továbbá díszes tálcák, theakannák, girandolók, cukorszörő, tojás szervize, fogpiszkáló tartó, olaj és ecettartó s még számos más cikk bántalpon olcsó áron. Különös figyelemre méltó. 6 drb. evőkálán 24ft. minde 24db. összesen egy díszes tokban 24ft. helyett csak 10ft. 6 " kés Ugyanez británia ezüstből 24 db. tokkal csak 7 ft. 6 " villa [Levélbeli megrendelések gyorsan és lelkismeretesen tetselitetnek. FREIS E. Bécs (Rothenurmstrasse 29. sz. a.) 268 (12-3)

Figyelmeztetés. Bátorodom a tisztelt közönséget, valamint tisztelt vevőimet figyelmeztetni, miszerint saját felügyelem alatt a leggondosabban készített, a budapesti kereskedelmi kamara által címlapom mint védjegy 100/1875 számmal ellátott és hatóságilag engedélyezett sósorszesz az alább következő cégeknek mindenkor valódi minőségbe eredeti árakon kapható Pécsen: Rech Vilmos, Eisert János, Pacher W., Mesterházy, Kovács K., Sipőcz Istv., Fögler M. és Muldini L. uraknál. Tisztelettel Bárvárt Károly, VI. ker. Nagy-Mező-utca 48. sz. alatt Budapest. 255 (6-4)

!! A ki megcsalatra akar lenni !! az ne olvassa ezen hirdetést 256 (5-4) A fehérnemű- és vászonárak különleges gyára Bécs, Kärntnerstrasse 17. emelet. a melyek szőlő szolgálatról már a legtovább vidékeken is meg vannak győződve, ép úgy állítja elő a legelőbb és legjobb fehérneműket és vászonárakat, mint azelőtt, és készpénz fizetés vagy utánvét mellett következő szabott árak szerint küldi meg. Azon árak, a melyek nem tetszenek becsereketnek és vissza is vétetnek. Árjegyzékek és minták ingyen és bérmentve küldetnek. Férfi-íngek, siflon 3, 4-szeres síma mellél f. 1.50, 1.75, 2, 2.50, gazdagon díszített mellél f. 1.75, 2, 2.50, 3, himzett mellél f. 2.50, 3, 3.50, valódi csinos csomósosai perkalból; vagy francis ereszéből f. 1.50, 1.75, 2, 2.50, valódi oxfort szövettől f. 2, 2.50, 3, valódi tiszta vászomból f. 3, 3.50, 4, rumburgi vászomból f. 4, 4.50, 5, 6, 7. Gatyák, pamutos vászomból f. 1, 1.50, tiszta lenből készült vászomból f. 1.25, 1.50, rumburgi f. 1.75, 2, 2.50, parketből f. 1.50, 2, 2.50. Gálterek, tucattai és kezelek fel tucatonként legújabb divatú f. 2, 2.50, 3. Zsebkendők, tiszta vászon, fehér 6 darabonként f. 2, 2.50, 3, 4, 5, 6, szövött színes szelékkel f. 3, 3.50, 4, 5, 6, pamutbatsitt színes szelék, színtű f. 1, 1.25, 1.50. Alsó zubbonyok, gyapottól f. 1, 1.25, 1.50, 1.75, 2, Merino valódi tiszta gyapottól f. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, felselyem f. 2.50, 3, 3.50, egész felselyem f. 5, 6, 7, 8, szövött zubbonyok f. 2, 2.50, 3, 3.50, Crepe f. 3, 3.50, 4, 4.50, gatyák húsos szövettől, ugyanazon arért kaphatók. Férfi-haraszák, a legjobb minőségűek 6 paronként f. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6. Női íngek, siflon, avilással vagy a nélkül f. 1.15, 1.50, szegély díszítéssel tetszés szerinti kivágással f. 1.75, 2, 2.50, himzsekkel f. 2, 2.25, 2.50, angol szabás himzett szegélyvel f. 2.25, 2.50, 3, valódi tiszta vászomból nyúl val vagy a nélkül f. 1.75, 2, 2.25, szegély díszítéssel f. 2, 2.25, 2.50, 3, himzsekkel f. 2.75, 3, 3.50, 4, kezi munkával f. 2.25, 2.50, 3. Háló esztergők, legfinomabb siflonból, szegély díszítéssel f. 1.25, 1.50, 2, himzsekkel f. 1.75, 2, 2.50, 3, himzett díszítéssel f. 2.75, 3, 3.50, 4, batsitt-eláról f. 4, 5, 6, parketből f. 1, 1.75, 2, 2.50. Nő-nadrágok, siflon, szegély díszítéssel f. 1.25, 1.50, himzsekkel f. 1.50, 1.75, 2, himzett díszítéssel f. 2, 2.50, 3, parketből f. 1.50, 2, 2.50. Szőcskönyvek, legfinom siflonból, szegélyvel vagy szelcs foglalással f. 1.75, 2, 2.25, fodrakal f. 3, 3.50, 4, 5, 6, 3, uszalyskönyvek szegélyvel vagy szelcs foglalással f. 2.50, 3, fodrakal f. 3, 3.50, 4, himzsekkel f. 4, 5, 6, parket szőcskönyv f. 2, 2.50, 3. Hosi-vászon, tiszta len, 78 cent, széles, 23.5 meter hosszú f. 7, 8, 9, 10. Creas-vászon, tiszta len, 80 cent, széles, 29 meter hosszú f. 13, 14, 15, 18. Irlandi szövésű vászon, tiszta len, 39 meter hosszú f. 20, 22, 24, 27, 30, 34, 37, 40. Rumburgi vászon, tiszta len, 41.5 meter hosszú f. 34, 36, 38, 37, 28, 30, 35, 40-100. Lepedők, varras nélkül, tiszta len, 152 cent, széles, 234 cent, hosszú 6 darabonként f. 16.50, 18, 20.50, 22, 170 cent, széles, 234 cent, hosszú 6 darabonként f. 19, 20, 21.50, 24, 26, felvaszon 156 cent, széles 224 cent, hosszú 6 darabonként f. 10, 12, 14. Asztali terítékek, 6 személyre f. 4.75, 5.50, 5.75, 6.50, 8; 14 személyre f. 9, 10, 11, 12, 13, 15, damaszt 6 személyre f. 12, 13, 14, 16, 18; 12 személyre f. 21, 22, 24, 26, 28, 32, felvaszon 6 személyre f. 3.50, 4, 4.50, 5; 12 személyre f. 6, 7, 8, 9. Kavartériák, tiszta len, 6 személyre f. 6, 7, 8, 9, 10, 12; 12 személyre f. 10, 12, 14, 16, 20, 24, felvaszon 6 személyre f. 3.50, 4, 4.50; 12 személyre f. 6, 7, 8. Hálókabatok, öltönyök, agyéművek, leány és gyermek fehérneműek, valamint minden a szalba vagó árak, az árjegyzékekben világosan láthatók. Mindenemű tudósításokra keszgeszen és ingyen válaszoltatik.

EDDIG MÉG PÁRATLAN! A Maager W.-féle csukamáj-olaj mely a orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyen emészthetősége folytán gyermekeknek is ajánlható mert a legtisztább, legjobbnak*) elismert gyógyszer mel s tüdőbajok görvély, daganatok, kelések bőrküritések, mirigy-bajok, gyengeség stb. ellen. Egy üveg ára 1 frt. kapható gyári raktárban: Bécsben Heumarkt 3 szám.**) valamint a osztrák-magyar birodalom legtöbb gyógyszer-tárában és jobbnevű fűszerkereskedésekben. PÉCSÉTT kapható: Kovács M. gyógyszer-tárában, Rech Vilmos, Blauhorn M. és Simon János fűszerkereskedésében. Baján: Bozsek és Gellermann gyógyszer-tárában, Michits fűszerk. Mohács: Luizer V. és Pyrher J. gyógyszer. Szigetvárott: Lázits V. Oesolkál és Bagó fűszerkeresek. Zomborban: Weidinger A. és Faleconi keresek. *) Ujabb idő óta több ezeg három szögletes üvegekben tisztátalan és hamisított csukamáj-olaj árulnak. Kikerülendő e megcsalást, kérétk a közönség csak olyan üveget mint Dorsch-féle csukamáj-olajjal meg-töltöttnék tekinteni, melyen a cég védjegye, dugaszjegye és a használati utasítás a Maager névet viseli. **) Ugyanitt van a schafhausení nemzetközi sebkötő szerek, és a nevyorki Hall és Ruhl-féle „Sozodont gyár“ főraktára. 278 (6-1)

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. e. f. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Hegyi Emma pécsi lakos felpere-nek 200 frt tőke és járuléka miatt alperes Öreg Kaszás József új. Kaszás József és neje született Vörös Róza, úgy Kohn Adolf szilági lakosoknál bíróság lefoglalt, a szilági 83. számú telekjegyzőkönyvben felvett 26/6 számú ház és 1/4 telek, valamint ennek legelői illetősége 920 frt o. é. becsár kiküldésére az alább következő feltételek alatt közárverésen eladandó, arra határnapul 1877. évi november hó 21-ik napja és szükség esetén az árverésnek becsáron alól is eszközölésére második határnapul 1877. évi december hó 21-ik napja mindenkor Szilágyon a községi házában d. e. 10 órája kifizetetik. Feltételek: 1. Az árverés kezdetével a becsár 10 %, vagyis 92 frt o. é. bántépénzül az árverező bíró kezére leteendő, mely a bevétől az utolsó vételári részletbe számítás mellett visszatartatván, ez tartozik a vételár 1/2 részét az árverés után egy hó alatt, 1/2 részét az árveréstől számítandó két hó-nap alatt, mégis az összes részletet mindenkor 6% kamatokkal ezen törvényszéknél lefizetni. 2. A vevő az árverés után azonnal birtokba léphet, a tulajdonjogi bekebelezés azonban akkor fog eszközöltetni, ha vevő az árverési feltételeknek eleget tett. 3. Az árverés Öreg Kaszás József és neje Kossa Katalin C. 7 és 8 alatti szolgalmi jogának tekintetbe vétele nélkül, tehát teljes mértékben fog eszközöltetni és ezen szolgálmi jog a vételárból fog kiegyenlítettetni. 4. Felszólíttatnak a jelzálogos hitelezők, hogy kik nem ezen hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesükhöz végett ezen hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek; s azok nevét és lakását az eladásig jelentésük be, ellenkező esetben hivatalból kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni. 5. Végre felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, igénykereseteiket jelen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig ingóságokra nézve az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telek könyvi hatóságnál benyújtsák, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani. A pécsi királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1877. okt. hó 5-én tartott üléséből kiadta Ertl Ignác, kir. törvényszéki jegyző

Nyujtsunk kezét a szerencsének! 375,000 birod. márka vagy 218,750 frt. fonyereményt nyerheti a legújabbban rendezett az állam által engedélyezett és garantizott pénzsorsolásnál. Az új terv előnyösen van berendezve, hogy néhány hónap alatt 7 sorsolással 42000 nyeremény jatszhat ki, melyek közt van a 375,000 bir. markas vagy 218,750 frt fonyeremény nevezetesen pedig: bir. marka 1 nyerem. 250,000 7 nyer. 15,000 1 " 125,000 1 " 12,000 1 " 80,000 23 " 10,000 1 " 60,000 3 " 8,000 1 " 50,000 27 " 5,000 1 " 40,000 52 " 4,000 1 " 36,000 200 " 2,400 3 " 30,000 410 " 1,200 3 " 25,000 621 " 500 3 " 20,000 706 " 250 stb. stb. 25,635 138 Ezen az állam által rendezett és garantizott nagy sorsjáték közelebb történendő első húzására, mely már június 13-án és 15-én történik 1 egész eredeti sorsjegye ára 6 marka vagy 3 1/2 frt, 1 fél 3 marka vagy 1 1/2 frt, 1 negyed 1 1/2 marka vagy 90 krajcar. Minden megrendelés az összeg beklldése vagy utánvét mellett a legpontosabban eszközöltetik, s minden megrendelő megkapja az állam címerével ellátott eredeti sorsjegyet. Minden megrendelőnek a hivatalos játék-terv ingyen küldetik meg, ugy szintén a húzas után azonnal a sorsolási lista. A nyeremények kifizetése az állam garantiája mellett azonnal történik vagy postán való küldés által, vagy nagy összeköttetéseinknél fogva az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában velünk összeköttetésben álló bankházaknál. Bankházunktól vett sorsjegyek mindig nagy szerencsének örvendtek, s igen sok nyeremény közt többször a fonyereményt is töltnék vett sorsjegye nyerte, melyek az illető érdekelteknek közvetlen ki lettek fizetve. Reméljük tehát, hogy ily biztos alapon levő vállalatunk tömeges részvételre fog örvendni. Szives megrendeléseket minél előbb, de minden este még f. é. november 15-ike előtt kérünk 273 (6-2)

Kaufmann és Simon bank- és váltó-üzletének Hamburgba küldeni. Mindennemű államkötvények, vasuti részvények és kölcsönsorsjegyek megvételnek vagy eladatnak. U. i. Szabadjon itt köszönetet mondanunk a bennünk eddig helyezett bizalomért, melyet szives megrendelőink pontos és lelkismeretes szolgálása által ezental is legfőbb törekvésünk leold kérdelmelni.